

ידיעות

פעסטער צייטונג

אויף דיעזע צייטונג קאנן יעדען מאן פרעגן ער יעדן טאג... פארשטייט זיך פון זיך... פארשטייט זיך פון זיך...

דיעזע פאסטע צייטונג איז געגרינדעט דורך דעם פאסטער... פארשטייט זיך פון זיך... פארשטייט זיך פון זיך...

Nr. 32, צעהנטער יארהונג

פעסט, מיטטוואך ווארד התר"ל"ח

Pest, den 13. März: 1878.

אויס דען דעלעגאצאצאן-וויסעניגן.

דיא אונטארשיע דעלעגאצאצאן דיא אין דיע- זעם אינגעשטליכע אין ווען ויר בעפונדעט האט ביהער 3. העצונגען אבערהאלטען: אס 10טען אינד אס 11טען דיעזעס. נראא אנדראשי האט נליך צו בעזען דער ערשטען וועגן 10טען פאר- לאגע וועגען בעווייליגע דער סימטע פאן 60 מיל- ליאגען אינגעשטאכט טונד ביא דיעזער נעלע- נענדיש אינגעשטאכט נערהאלטען. דיא ויר בע- היינס אין פארעם בלאטע אין פארהלך מיט- טור וועגען העכטיא עכטשטארקע זין צווישען דען דעל ערשטען פאלגענדע געשעפע :

דיא דער שיער ענין: יעס איזט דאס ערשטע מאל דאס אינגע זאלך נראא אנדעל- נענדיש ווען פאר דיא דעלעגאצאצאן נערהאט ווירד. עס וועלעט זיך א הער אים אינגע פראגע דעס פריער נעם ארע קריגעס. זין מאכטע איר דען הערן מיטשער דעס אייסקען פראגע: אב ער נעאונגען וויא וועג אייפקלעדיגען איבער דען פראגה דער אייסקענען פארליטן אן איינער אפענעליכען וועגן דער דעלעגאצאצאן אבע- נעכטן אדער אב ער דעס זינגען נראא דער געשלאס- סעניג וועגן אים איינעס אייסקעס דער דעלעגא- צאצאן טרען וואלעט מיר ווערע עס ליבער ווען דיעזע דעלעגאצאצאן אין אפענעליכער וועגן אבענעכען ווירדען. אינגעוועגן אינגעוועגן ציאגע בעזענעס דער איינגעוועגן פראגע ווארדען דאס ערשטע דעלעגאצאצאן דעס אייסקען וועגן דען דעלעגאצאצאן דאס נאטהענע מיטשעלען ווערדען וויא זעהר ווייטענערהע ווערע עס אלא ווען דיא נע- הייט-הערהע וויא אייסקען אינד דיא נאגע נא- געווען ווירד דיא אפענעליכען ערקלעדיגע דעס מיטשער דעס אייסקען בעהוהנט ווערדען קאנ- טע פרייליך קאנן מאן אין אפענעליכער וועגן נעם אייסקען אלעס וואגען אלליין מיר אייזט נעכטער דאס איינגעווען ווען עס יעדער האטן דארף אלס דאס פילעלי דאס מאן אלס נעהיים- זינס ווארען מיטשען אייז פירט ביסמארק האט פאר מירעס אן אפענעליכער פארלאמענט- וועגן איינער דיא איינגעוועגן אינגעוועגן ווייטענע מיטשעלען נעכטען עס מאכט. עס האט דיעזע אפענעליכע דעס הייטשען הייסקאנאלער דענאך נעכט געשארטע מאנע איינער מיטשער דעס אייסקען דעס ביישפילע דעס פריסטען ביסמארק פאלגען. אפענעליכער ווירד איינע זאלכע אפענ- דיא אייז דעס נראאען אנדראשי נעכט ציט שא- דען געווענען

נראא אנדראשי: אין דיעזע איינגע- בליקע האבע איר איבער דיא הויטש-טורקישען פריערעס-בעדינגען נאך קיינע אמטליכע קענען- זינס אינדעסען טענהען וויר דיעסבעזענליך- ניכט אלליין דא קיינע דער אייסקענען נראא- מעכטע איבער דיא פונקטע וועלכע הוסלאנד אינד דיא טורקיא אונטער איינאנער פראיינבארט אסטריך אין קענענען ענעטעט ווארדען. היינט וויר דיא ערשטע וועגן צו נענע- שטורשער נעשטאלטעטע זיך יעדאך דיא צוויי- טע דעלעגאצאצאן - וועגן. - דער רעפערענט דרום אקס פאלק (דעראקטער דאס פיסע- טער פאלק) ערקלערטע נעשטער, וועס ער מיר דער פארלאגע דער רעפערענט בעזענעס דער בעווייליגע פאן 60 מיליאגען איינפערשטארקען ווערען דאך מיטטע מאן פאר אללעס נעוויסטיש אייבער האבען, דאס דיעזע נעלד צו איינעס ער נעם ען שיער טע פארענענע ווירד איבער דעס מיטטע מאן דיא נעוויסטיש האבען דאס דיא נעוויסטיש רעפערענט ביא דיעזע קענענען שריטטע אייז דיא איבעראיינשטימט אינד מיטטורקישע דער ביהער פארלאגעט אב- שטרעבען ווירדען. - דרום פאלק נראאע דאדער פאלגענדע אנטרא אין :

פיר דען פאלק דאס איינע אללגעמיינע אייסקענען אין אונטערע מאנאכיע אלס אי- בעדינגטע נאטהענענדיקייט זיך ערוויזען זאלטע מיט דאס נעוויסטישע מיטשערהייט צור אייסקע- הייט דיעזע פונקטע דיא מיטטורקישע ביהער פארלאגעטע זיך אנטשפוך ארבעטען וויא דיעס יעדע קאנטינענעלע פראסטען פארדערט. ביז דיעס אים וועג דעס נעוועטעס יעדאך נע- שעהען קאנן, איזט דיא נעוויסטיש רעפערענט ערשטענען איינעוועגן אין איבעראיינשטימט מיט דען בעדינגענען רעפערענטען דיא סימטע פאן 60 מיליאגען נולדען צו אייסקענען-צוועקען צו פערענענען

דיעדער סילאדי: אייך קאנן ניכט אהנע ווייטענע דעס אנטראא פאלקס אונטערען וויר קאנען טר נעלד צו איינעס פאללשטענדיג בעקאנטען צוועקע בעווייליגען. אלליין נראא-א- דראשי האט נאך אונטער ניכט ערוויסענענע: צו וועלכעס צוועקע איינע נעלד פערענענע ווערדען זאלל, דאס לאנד איזט זעהר בעאנער- הייט וויר דען ביהערענען נאנג דער איינעס- לישען איינגעווען: עס איזט אבער נאך מעהר בעאנערענע וועגן דער צוקונפט. עס ווערע דא- דער האכטע צייט דאס נראא אנדראשי ענדליך דאס נעהיימס ברעכע אינד אפען פארבע בע- קענען. איינעס האט א נראא אנדראשי איינען דאפעלטען זינג פאר זיך: נאטענעדער עס בעזייכ- נעט נענדיא דען צוועק אינד דאס ערעל ווענע שטרעבען דאמיט מאן איהם דיא 60 מיליאגען בעווייליגען קאנן - אייז ער ווארדען וויר פאל- טישעס נעהיימס. אין וועלכעס פאללע איהם אבער נעטאנד דאס פראגאנעטע נעלד בעווייליג- אנטוויקענע פראיינבארטען מיט: באלד זאנט נראא אנדראשי דיא איינערע פאללעטעסען מיט- דען איינערעסען וועגן דאס איינערע פאללעטעסען ווע- זענדיש וויר. דאס ווערע נעוויסטיש נעכט נעם. אלליין נליך דארויף טהאט נראא אנדראשי וועדער פארענען אייסקענען: פיר דיא אייסקענען איינערעסען ווערדען וויר נעוויסטיש מאן איי-

נראא איינשטימען: פיר דיא עסטערייכ-אונג- הישען איינערעסען יעדאך ווערדען וויר אלליין דיא נאטהענע שריטטע מאכען מיטשען - ווער ערשטעהט זאלכע ווערענענען ווערענענען אינד דאן, וויאויס זאנט דען נראא אנדראשי ניכט הייטליך ערוויסן וועלכע איינערעסען נאנג איי- נראא וועלכע ווענענען בלאס איינערע מאנאכיע בעהוהענען: איינער זאלכען איינערעסען קאנן דיא דעלעגאצאצאן קיין נעלד בעווייליגען, דיא זא היידורף דיא פראנצויזישע אייבערנע- טען ווירדען פיר איינע פאליטיק דערען ציעל איהר פעהיימליכט ווירד

נאכדעם נאך נראא אפאנען נראא ערשטען אונד נראא באנודיז ארויף איינערעסען נע- מאכט האבען, דאס דיא דעלעגאצאצאן עס פאר דעס לאנדע ניכט ווירד פראנצויזישען קאנען וועגן זא איינע זאלך האנע סימטע נולדעס בע- ווייליגען. אהנע אייז טר צו וויססען צו וועלכעס צוועק - ווארדען אייז דיא צווייטע וועגן נע- שלאסען.

רעכט איינערעסען מאכטע זיך דיא הייטשע וועגן ווענען דער ווייטענען מיטשע- לונגען אנדראשי. וויר וואללען דען פערליך דיעזער וועגן ווער פאללען לאסען.

הערר מאכט פאלק זאנעט: וויר האבען נעוויס פאללעס פערטורען ציט נראאען אנדראשי אונד דיא דעלעגאצאצאן ווערענענען פערענענען. דאס ער דאס נעלד ניכט צור בעזענענע פאן באסענען אונד דער הערענענענען ברייטע, זא קאנען וויר איהם דיעס נעוויס איינערענע נלי- בען. דיא דאס פאלק בעאנערענען אייז זא מאכטע אייז זעהר מיטשען, דער הערר מיט- טער דעס אייסקען מאנע דאך נאך איימאל ענט- שיעדען ערקלערען: דאס דיא 60 מיליאגען ניכט פיר דיא בעזענענע דער ערווענענען צוויי טר- קישען פראיינענען פערענענע ווערדען. דיעזע ערקלערענע אייזט אום זא הייטשענער, דא מאן זא ניכט ווייט, אב אייז דער שטודע דער ענטשיידע- ניכט איינשטאט דעס נראאען אנדראשי אין א- דערער שטאטס-מאנ מיטשער דעס אייסקען זיין ווירד, דער פילליכט פיר דיא בעזענענע פארשטייען אייז דער הערענענענען מעהר לוסט בעזענענען קאנען. וואללען וויר נעוואס מיר זא מיטשען וויר נראאעסן איינערענענע: דא מיר דיא נאנעע עסטערייכ-אונגארישע ארמעע איי- נערשטעס ווערדען היינע ווירדען מאן דיא 60 מיליאגען ווערען בעווייליגען

נראא אנדראשי: אייך ערקלערע היי- מיט אייז פיר אללעמאל, דאס דיא רעפערענע איינע בעזענענע אדער נאר איינע אנהיינגע פאן באס- נייען אייז דער הערענענענען וויא אייז ווענע האט- טע: דיעס ווירד אייך הייטע ניכט איינערענע אונד ווירד אייך אין צוקונפט ניכט אונע- שטרעכט ווערדען: וואס דיא 60 מיליאגען בע- טרישעט אן מיטשען וויר דיעזע האבען, אים פיר אללע פאללע ערוויסן צו שעהענען: דיא קריגע דער נייערען צייט האבען בעווענען, דאס מאן טר דאן ווענען קאנן ווענען מאן אים שטארק אייז: מיט דער אייסקענען מאנליכסט שטעל פערטיג ווען דען מאן מיט נעלד פערדע- הען אייז, אים אנליך אהנע ווענען אייז דעס קריגעס-שייפלאמע צו שיענען. הייטשע שטעקט אללעס נערוסעטע: וויר הייפן דען אנדערען נראא-מאכענען ניכט נאכשטעהען. אייך האבע דיא

נראא אנדראשי: יעטעס אייזט דער איינערע ווייטענע, אלס צור צייט ווי פירט ביסמארק געשפראכען יעטעס שטעהען וויר הארט פאר איינער ענטשיידענע וויר דען קאנערעס. אייך מאן דאדער יעטעס ניכט עוואס אפענעליכער איינשפריבען, ווארדען אייך מיר אייז דעס קא- נעכטע דיא הענדע ביהערן ווירדען. עס אייז מיר דאדער ליבער, דיא נעוויסענען מיטשעלענען אין איינער געשטאסענען וועגן צו מאכען. היינענע פונקטע בא-אן בעלא באנודיז פאל- נענדע איינערענענענען אייז: (1) האט דער מיר- ניטער דעס אייסקען אמטליכע קענענעס איבער דיא הויטש-טורקישען פריערעס-בעדינגענען: (2) וועגן זא: וועלכע זינד דען דיעזע פריערעס- בעדינגענען

קאנדיטעס זיין אויך מיט איינעם נייען פֿירשטען צו
טהון האבען דער דאך נור אלס דער "עקדאר-
זאמע אינטערטהאן" רוסלאנדס בעטראכטעטער-
דעו קאנן. ביזוועיל וועלכע זייער אייגענע ריטע-
שען אייגען סערבישען אונד אייגען מאנטענעגרי-
נישען פֿירשטען יעטצט ווירד דיעזע "ויכטיגע"
געזעלשאפט נאך דורך אייגען בילדארשישען פֿיר-
טען פֿירשטערהייט! אייגע וועגן ערקויפֿערליכע
פֿירשטעהן דאס!

"וואס בעדייטעט די עס?"
אם 11-טען מערין האבען דיא בירגע מאניטארי-
(מאנעו-שפֿיצע) וועלכע היינט איהרען שטאנד-
פלאצן האבען אינוועדע הייפֿטשטארט פלאטערליך
פֿעלדאסטען אינע איהרע רויטונג נאך דער אינ-
טערן דאמיא געקאמפֿען! וואס היינט בעדייטעט?
וואו ווא עקשען? גענעווען דיעזעלבען ענטווע-
דעט "וואו ווערדען?" אלל דאס פֿירשטען יעטצט
פֿעלדליכע נישט אינמאל ווא קאפיטענס דער ער-
וועהרען שפֿיצע געוואויסן? ווא פֿירשטען
איהרע ווייניגען וואהרשיינליך ערסט שפעטער
דערהאלטען. אללעס עקענט וואו פֿאן דער נע-
שטאלטונג דער נייען פֿערהעלטניסען אן דער
אינטערן דאמיא אב. דיעזען פֿערהעלטניסען
ענטשפֿערבענד פֿירשטען אויך דיא ווייניגען דא-
היינען לויטען? וועלכע האלטונג בירדע קוינעס-
שפֿיצע צו בעקאמפֿען האבען ווערדען!

די עכש וואס אלל אונזער קלאמערס און
ביראדעטע ווירד זאגען וועלכע שפֿיצע: ווערדע אים
הערע מיניסטער דעס אייטערן. הערר קאנאל-
שטענא איז אן דען אקלאגע-שטאנד פֿערוועטע
ווארדען. דערזעלבע האט געמלך אנלעסליך דער
פֿערפֿאכטונג פֿאן רייטשטישען אינמאל-ניטערן דא-
שטאטס-קאססא אום 60000 פֿראנקס בעישטרא-
לען. און דעפֿיטירטער בראכטע אן דיעזער אנגע-
לעגנדיש אונד אינטערפֿעלאציען איין. ווא
באמטער פֿאנד זיך אונטערפֿעלען דעסען פֿעראג-
לאסטע איינע אונטעררויטונג אינעוועלכע וועלכע
דיא אינווערעלעבליכען בעווייזע געלויבערעט. דאס
זיינע עקסעללענדיק דער הערר מיניסטער איין נע-
ניגער די עס "ווא" דיעזער פֿאלל האט זיך
וואהל בערייט אויך אן פֿראנקרייך געראיינגעט
אויך דאָרט איזט איין מיניסטער אן אקלאגע-
שטאנד פֿערוועטע ווארדען. ווייל ער בייא ער-
טהיילונג דער בעוויילינגע זא איינע איבערנאכט-
בייא מיט 100000 פֿראנקס זיך שפעטען לויט
דער אינטערשיעד צווישען פֿראנקרייך אונד רויטע-
ניען איזט נור דער: אן פֿראנקרייך האט עס
נראָסעס איפֿוועהן עררענט, דאס איין מיניסטער
דורך אונד ערהערליכעס האנדלען זיך זא וועהר בע-

שמיטצט האט: אין רויטעניען יעדאך איזט עס איין
וואונדער וועגן אויך נור איין מיניסטער עהרליך
ווערשטאפטעט איין וואלאכע איזט אינמאל אינ-
דערליך. וואָסער וואָלטע צו איהם אלוא דיא עהר-
ליכקייט קאָמפֿען? וועגן ער צופֿעלליג מיני-
ט ער ווירד?

"וויא פֿיעל שטאטס-שטיי-
ער צו צאהלעט דער פֿאריזער דאָטער-
שילדע" איין פֿראנצאזישעס בלאטט בריינט
זאגעט נאכשטענדיגע מיטשויילינג: מאן בע-
שעפֿטיגט זיך אין דיעזעס אייגענבליקע אן פֿראנק-
הייך מיט דער צוזאמענשטעלענדיג דער האכטע
בעשטייערען פֿערוואַנען. עס איזט נאטירליך, דאס
אינטער דיעזען אויך דער נאמע דעס פֿאריזער
אטהאשילד פֿאָרקאָמפֿט. דיעזער צאהלט יעהרליך
אן שטאטס-שטייערן דיא וואָסע מיטע פֿאן
1,207,880 פֿראנקס. נון היינט מיטע אן איי-
דאפֿא 5 הייזער אטהאשילד. וויר לויטען יעדאך
דאס יעדער שטאט זיך ווינשען ווירדען יענעס-
טענס 500 אטהאשילד'ס צו בעוויטען. איין וואָ-
כער שטאט קאָננט אללע זיינע אייטלאנגען פֿאן
דען שטייער הייזער ראהעטילדעס אלליין דעמען
איהנע זע איינע אנלייגע איינפֿעהמען צו מיססען.

"וויא דער איין וואוב ער-
בלבל" אים מאַנאָק (בייא פֿערענטש) ווירד
זאגען פֿאלגענדיגע ערשטענדיגער פֿאלל נע-
טעלדעט: איין אים דעס שטראפֿהווען ערסט
פֿאן קוינעס פֿעלדאסטענדיגע הייזער נאכטען וואָס
אָראס. שאָס דורך דאס פֿענסטער אן דיא וואָה-
ניג דעס הייזען ווישען פֿאכט-פֿענסטערס אינ-
נאן קליין דעס שום טראפֿ אונטערשייט דען אינ-
לוקלעכע פֿאכט-מיניסטער אלס אויך זיינע אלטע
מיטטער. דיא אן דעסען נעהע זיך בעפֿאנד. דער
פֿאכט-מיניסטער בריינט אויף דער שטעלע טארט
וועהרענד דיא מיטטער ערסט נאך אייניגען טעג-
דען דען לויט אייפֿאנד. דער מאַרדען בעשנידעט
זיך בערייט אן האפֿט. בייס פֿערהארע נאב דער-
זעלבע אלס היינד וויינער מאַרד-טהאט אן: יעד
האבע דיא גענעד פֿאן דעם יודישען וואַכערער
בעפֿרייען וואָללען דא קליין זיך וויינענדיג מיט דעם
פֿאכט-וועזען בעפֿאסטען אלס מיט דעם וואַכער-
געשעפטען. - דא ווערט מאן וויא וועהר אללעס
געגען דיא ווען מיט דעם וואַכער-בעשיל אייפֿ-
טויטען אלס איין וועגן און געלד-בעשילע נישט
עבענזא נישט איין עהרליכעס געשעפט זיין קאָננטען
אלס יעדעס אנדערע. וועגן נאך איין ווירקליך פֿי-
נער באַראַטער געגען דען וואַכער אייפֿטריטע
זא קאָננטען מאן דיעס נאך נאטירליך פֿינדען. דא
קאָסט אכער איין מענש דער עכען אים דעס

שטראַס-הויזע ענטלאסטען וואוהרע. אונד ערמאָר-
דעט איינע ווידען אום דיא גענעד פֿאן איינעם
וואַכערער צו בעפֿרייען: בלאָז איין רויב אונד
פֿעריבערער פֿערהאכטע נישט פֿאָר דען וואַכער-
זאָנערען טאַדעטע זאָנאר דעניגעניגען דען ער אלס
וואַכערער בעפֿרייעט! - עס עראַינערט דיעס
פֿאכט אן דען רוישיגען קאָזער. דער בעקאָנמלך
זיינע אינטערנאָנען אלס שקלאַוין בעהאנדעלט
אונד דעננאך בעהויפטעט: ער וואָללעט בלאָס
דער קאטהאָלישען בעפֿאלקערונג דיא בעפֿרייאַנג
פֿאס מרקושען יאָכע בריינגען! אויך דיעזער רויב
וואָלטע דיא גענעד פֿאן דעם יאָכע איינע ווא-
בערערס בעפֿרייען! נון דעם רוישיגען קאָזער
קאָן לידער פֿיר זיינען בעפֿרייאַנגס-שווינדעל
פֿעסמאנד עטויאס טהון: דיעזעס פֿירעהרען דיעזער
אונד נישטערהייט מאַרדער רויפֿטען יעדאך פֿער
אללע צייטען דיר לויט פֿערינעהען דעם גענעד
פֿאן וואַכערער צו בעפֿרייען!

"וויא דער דיא עה עגע עס-
צע אן אונז אר" (אונד עהרעהאַלט האבען
ווי בערייטע ערעווענט וועלכע אינוועקוויקליכע
זאכען היערויס ענטשטעהען. דאס אן עספֿערידך
נאָרן אנדערע עה-געוועטע זינד אלס אן אינ-
נאָרן נאכטעלדען בעטערעפֿעס דער עהע פֿאן גרייס
בערען זיך נראָסען שווערעניקייטן. דא דיא אינ-
נאָרישע רעווענונג בעהויפטעט: וואָלכע עהען נישט
אלס נישטען אינוועקעניגען צו מיססען נאכטען היינע
אין ערעניקן אכער רעליגיאָנס-פֿרויזונג נישט
עקספֿירטען אינע דער אינוועקעניגע פֿאס קאמא-
לוישען צום יודישען גלויבען נישט געשטאממעט
איזט. דיעזער טאנע טראַס ווערער איינע דער-
אָרטיגע שווערעניקייט צו טאנע אונד צוזאך וועגען
דער ציוויל-עהע. דיא אן עספֿערידען געוועט-
ליך אייננעפֿיהרט איזט אן אונטארן יעדאך פֿאן דער
רעוועניונג אלס אונטערשט ערקלערט ווירד. דיא
האטזאכע איזט פֿאָלגענדע: אן איינעוועכנאח-
טעאסטער, קאטהאָלישער רעליגיאָן, ניג פֿאך
וועינען יאהרען נאך וויען. דאָרט באַכטע ער דיא
בעקאָננשטאַטע איינעם יודישען מעדכענס. דאס
צום אויך הייראטען וואָלטע. אן ער יעדאך נישט
צום ווערנענדישען אינע דאס מעדכען נישט ציך דעם
האָלישען רעליגיאָן אכער פֿערינעהען וואָלטען.
ערקלערטען זיך בירדע אלס קאָנפֿעססיאָנס-לאָז
אמטע איינע "ציוויל-עהע" אייננענען. דאס וועג
עה-פֿאראַר קאָן וואָסן יעדער נאך פֿעסט וואָה-
נען. דיעזער טאנע פֿעריפֿעל. דער וועג בעאמטע
אן איינע שווערע קראַנקהייט. דיא איינע ער-
קלערטען זיינען צושיטאנד אלס רעטעווענלעך. נון
וואָר עס איהם קלאַר. דאס נאכטען דיא "ציוויל-
דאחער וויל ער זיך אן זיינער גענוואויס וואַ פֿע-
שפֿאָנען האבען וועהאלב וויללואס אויך אן פֿעלע-
גענויש געקאָמפֿען וואַ.
"וויקסאָריא מוס איהרע פֿוויא ווערדען? (פֿראַנצע
בעהיהארד מיט אונטערשיידענס געלעכער. ווא און
וואהנענינגען.) וויקסאָריא איזט מיין זאנע אויך איהנע
וויקסאָריא איזט אן מיך שפֿעריבליך פֿערינעבט! הא!
הא! דער אפֿטע דא גלויבט, דאס זיך וואַ איין שאַנער
גענעל און זיין טראַקעניגע טיען פֿעל ליבען קאָננטען.
וויקסאָריא ליבעט נור איינען דיכטער, דער דיא ליבעט זא
שאן בעיינען קאן!"
ויללואס באַכטען ער וואוסטע נון. ער האבע וויע-
דער בייא בעהיהארד איינע זיינע בעהיהוט. דיא און
צום נאָרען מאכט. "אלוא אויך שאָן אים הויזע דעס
העווענאָנס בוקננאם האבען ווא ערפֿאָנעניגען געמאכט!
(זאנעט וויללואס) אויך וואוסטע נאר נישט. דאס זיא אויך
שאן אן איינעווענען זיין!"
איף דען שפֿיעלען דעס רויטעס שוועכט דער
דיכטער איבעראל הון. נור וואַ בעוואונדערונג. דאָרט
ליבען וויקסאָריא בעוואונדערטע סיינע געדיכטען אויך
פֿערינעבט זיך אן דען דיכטער! אינעווענישען שאָן
ווייר אונטער עהע זיין. הא ווירד מיר איהרע געדיכטע
אונד אויך ווערדע איהר דיא סיינען פֿאָרלעזען! -
- אונד אן דיעזעס ויסען ענטשקען ווערדען שטודען.
טאנע וואָכען, מאַנאכע אונד יאהרע דאחיין-פֿלעקען. -
דיכטער בלייבען עוויג זיג אונד עוויג פֿיישיש" (זאנעט
עבערהארד.)

(פֿאָרשעפֿענע פֿאלס.)

זיינעס אַנקעל קיינע קערדע האבען וואָלטען פֿירבעטע
ער. דאס זיין אַנקעל זיין נאנצעס פֿערימאנען דויענס מעד-
נען פֿערישייבען ווערדען זיין נאנצעס האס ווערדעט זיך
יעטצט דאחער גענען דיעזעס אונטערשיידען מעדכען.
אונד קענעט זיך מיין אַנקעל נישט דאריבער
דאס ער פֿאן זיינער וועגען פֿרייא נישט געלויבעט ווירד?
פֿראַנצע וויללואס ווייטער.
"איף פֿיילד קענעט ער זיך דאריבער? ערסט
אונלעננסט זאנעט ער מיר. דאס אומע עטויאס פֿערהלע דא
זיין העינן זאָ לערע אויס. אונד דא ער קיינע ליבעט נע-
טעט זאָ רויטעט ער נאך רויט אונד ווירדע נאך נא-
טען אונד שפֿעל!"
ויללואס בליקטע דעם שפֿיענער פֿעסט אים נע-
נישט. דאס ווערדע דיעסמאל נאר נישט וויא איין נאר נע-
שפֿאָנען, "בייס הייסעל!" (זאנעט וויללואס) ווא האבען
רעכט! ווא ער וואל דען שפֿיעל אויף קאָסטען דער
ליבעט בעקאָסטען אן ווילל נאך הייסען זיינען אַנקעל.
לייך בוקננאם, איינפֿירליך איינפֿירליך. אויך האבע דא
סיינען פֿראַן. איינפֿעווענינגען! וויר ווערדען וועהן וויא
רויער געלינגען! הא אן מיטע איין שפֿיענער (איין
שפֿיענער) זיין וועגן אויך נישט דא אים דער קלעכטע
קאָסטען קאָננטען שווערען בין אויך דער עכטע סיינע
אַנקעלס. אָדער אויך הייראטע סיינע שאַנע קוינע וויק-
טאָריא. וועלכע דיא ווייסטע ערבין ענלאנדס אויס -
אָדער בירדע פֿעללע מיססען צויליך איינפֿענען! וויק-
טאָריא מוס סיינע פֿרייא ווערדען!"
עבערהארד לאכט זאָ לויט אויף. דאס וויללואס
ערשפֿאָנען וואַ. וויללואס גלויבטע עבערהארד לאכט

וואָלטע דעם רויטען דיכטער
זאָלע פֿערהעלטניסע בעיינען!
אלס עבערהארד דאס וואָרט דיכטער זאָנעט דא
סויכטע ווערדע דער נאר הערפֿאָר. אונד ער זאָנעט דא
"דיא פֿרויע וועלכע דיא גענעד נישט ליבען, זינד אים-
מיר קערדעלאן געבליבען. דיכטער זינד פֿאָפֿטען, אונד
אין ווילל וועסטען. דאס איהרע טאנעט פֿאן דיעזעס טאנע
קיינע קערדע האבען ווירד."
וויא בענעכט זיך מיין אַנקעל גענען זיינע שפֿיע-
פֿאָסטער?
"בעסטער אלס איין פֿאסטער. ער ליבעט ווא עהר-
וויא מאן זיין איינען קינד ליבען קאָנן."
אונד וויא פֿינדען זיך דיעזע קיינע קאסטע זי?
"דאס קיינע טעכטען איזט אונטער אייבער-
אָרדענליך ליבענע-וויירדיג. אן יעדעס טאנע מעהרען זיך
דיא שאַנעווען איהרע געשטאלט. ווא איזט וואַ אים
געלעהרען דאס זאָנאר לויטע. וועלכע זאנעט אן קערדען
קיינע געפֿאלען געדינען זיך אן דיעזעס ליבעליכען נע-
שאפט ענטשקען."
"דיא בעהייטען נון. דאס סיינע טאנעט דען אַנקעל
נישט ליבעט. וויר נון דיא טאנעט פֿאס אַנקעל געלויבעט זי?
"ניין!"
"אונד וויא קאן ער איהר קינד ליבען זי?
"דאס ווייס אויך וועלכער נישט זי וועינענדי ער
זיינע פֿרייא ליבעט. דעסמאט מעהר ליבעט ער דאס קינד!"
דיעזעס "איטחיל אים" דען וויללואס נאָרן אונ-
אננענענס בעהיהוט. אללע זיינע פֿעסקוואַציען וואָרען
פֿעהל געשלאנגען. וועלכעס וועגן שאָן זיינע טאנעט פֿאן

ריסיונען ניכט פריהער פארנידעמען לאסען, דא דאך דיא ערהאלטונג דעם פריערדעם צו האפען אזוי וועטאלב וויר דאן נאך וועניגע מאנאטען ווערדע העטטען אבריסטען מיססען. איך קאן אבער איך ניכט ביז צור לעטצען מעסטען מיט דער נעלד-פארדעיונג ווארטען, דא ביז דיא בע-וויליגנע ערפאלט דיא אנדערען מעסטען גענען אונס איינען גראמען פארשפונג עייניגען ווירדען. וויר ווירדען אלזא איך דעם קריגעס-שוויפאלטע 'צו שפעט' ערשיינען. איך ווענעם אייגענבליקע אונס אבער ניכט מעהר צו פריה' עס איז אבער איך נאך ניכט 'צו שפעט' ערהאלט דיא רעני-רוינג יעצע דאס ענליך, דא קאן זיא פיר אללע פלעלע בערייט ווין. אבערדיעס האט יא אונזרע שטימעט אויף דעם קאנדיעסעט אין נאני אנדע-רעם עייביש, ווען מאן ווייט, דאס איז אונזרע טא-פערע ארמע ערען אייגענבליק אויף דעם קריגעס-שוויפאלטע ערשיינען קאנן.

נאכדעם גראף אנדראשי איך נאך יענע פונקטע בעצייכענע, וואוירדך דיא אינטער-עססען עסטערייכ-אונגארנס אלס געשיעדיגט ערשיינען, וואוירדע דיא וועניגע נעשלאסען.

פאן דען מיטטהיילונגען, וועלכע גראף אנ-דראשי אין דער עסטערייכישען דעלעגאציען מאכטען, וואללען וויר פאלענדע שטעללען הער-פארדעכען :

גראף אנדראשי זאגטע דא אינטער אנדערס : נאך דאס דעם קריגעס האבען איך רוסלאנד גע-גענאבער יענע פונקטע גענייא בעצייכענע, וועל-כע איך אלס שערייג דער אינטערעסען עס-טערייכ-אונגארנס בעטראכטען מיט, רוסלאנד האט זיא פאן מיר בעצייכענען פונקטע דען אויך איישרוקלך אנערקאנט. וואס דיא פריע-דענס-בעדינגונגען בעטרעפס בילגאריעס בע-טרעפס זיא זינד דיעזע ניכט בלאס פיר עסטע-ריי-אונגארן איינע אונגאנענעהעטע אבערהאשי-זאנדרען אין גלייכעס מאסע פיר נאני איראפא-דיא רוישישע רענעיונג האט זעלבסט ביא בענין דעם קריגעס ניכט דאראן געזאכט. בילגאריע ווייטער אייגענדהעטע אלס ביז צום בלאק, עס קאן דאהער אויך ניכט ביא דען בלאס פאן דען קאם-מאנראטען פעסטעשטעללען גרענצען בילגא-ריענס ביליגען. — מאן אויט גייערדיג צו וויססען : אב דאס דריי-קאזער-בינדען נאך בעשטעהען ? הערדיג מיט איך אנטאניאניען : דער דריי-קאז-ער-בינדע האט עקסיסטירט אונד האט איך ניכט עקסיסטירט, ע נאכדעם מאן דיא זאבע אייפלאסט, דיעזער בינדע האט געמליך עקסיסטירט, איך דען פריערדיג צו ערהאלטען; אין בעצען אויף דען קריגע-

גענען דיא טירקיא יעדאך עקסיסטירטע דיעזער בינדע ניע. אינדעם זאנע אויך עס אפגען, דאס איך זעלבסט דיא ערהאלטונג דעם אלטען צייטשאנדעס אין דער טירקיא ניכט געווינט האבען. אין פער-העלטנס, ווא עס צווישען דער טירקישע רעניע-רוינג אינא אהרער סלאווישען פראווינצען בע-שאנד, קאנטע ניכט מעהר פארשטענדיקען! — דאס נאך גור צו וועניגע שטרייטקייטען אונד רעוואלוציאנען פערלאסענען. אללין איר ווינט-פע איינע נאני אנדערע לאזונג, דא איינס נומער דילדען ווערדע דאס אן אינדערע רענעיען גיע שטאאטען ענטשעהען, דיא אינדערע אינטערעס-עסן אונטערשטעללאך ארעע מיטטעללאך שערדיגען קאנטינען. איך האפען, דיעס דורכזעצען צו קאנען, דיא אינדערע ווערדענען צו אללען שטאאטען נאמענטליך אבער צו דיטשלאנד, דיא פריינדשאפטליכעטען זינד, אויך איינען וועניגע-איבער איז אונזרע פערדעלטנס אין בעסטערעם געווארדען. אים פאללע איינעם קריגעס בייזען וויר פאן ווייטע איטאליענס נומערד קיינען איבער-פאל צו בעפריכטען מיט איינעם ווארטע : איך בין איבערצייגט, דאס צולעצע מינע פאלטיק דיא פאללעטע אנערקענענע פונדען ווערדע, ווען איך דיעזע ניכט אפען אויסשרעבע, זא מאכע איך דאך ניכט מעהר געהיימט אים דעוועלבען אלס אנדערע רענעיונגען, זעלבסט דיא ענלי-שען מיטטען, דיא דאך אים פארלאמענטע אס היינטיגען איבער דיא אייגענשאפטען אנדערע-געווייטען ערקלערונגען ערשטליכען, האבען דעני-נאך אהרער אנדערענען פארשטייען פלאן גיע-מאנדעס מיטטענדיילט, איך דיא קאנען ניר אים אללגעמייען פערזוכערן, אללעס אייביגעטען צו וואללען, איך דיא אינטערעסען אירעס שטא-טעס צו ווארדען, דיא ווערדע אבער אויך איך ביז צום לעטצען אייגענבליקע מינעס אפטעס אלס מיטטייער דעם איינען טהון !

דער איינדרוק דען דיא איינערדיגע דעם גראפן אנדראשי אין בינדען דעלעגאציען גע-מאכט איז אין רעכט נומערד, איך יענע דע-לעגאציען, וועלכע דער אינאבענענען ליבעראלען פארטיי אינגארען, וואללען נון ענטשלאסען ווין פיר דיא בעייהיליגנע דער געפארדערטען גע-מיליאנען צו שטימען.

אויס דיעזען ביזדערדיגען ערקלערונגען דעם גראפן אנדראשי איינען וויר פאלענדע היינט-פונקטע ענטשעהען : (1) דאס גראף אנדראשי גלייב צו אפאנא, נאך פאר איינבריינדען דעם קריגעס מיט איינעם בעשטימטען פלאנע אויפגעטרעטען איז. נאך פאר דעם קריגעס בעצייכענע ער דער רוישישע רענעיונג דיא גרענצע אינדערע אי-גאנצען וואס מיר דיא פאיי-ווירדע, אונד דער לאך איינערדיגע ערשטע ווייז, איך ווערדע דעם קריגעס קיינע אנטווארט, אונד ענטשענעט זיך.

עס איז נישט (זאגט וויליאם פיר זיך), דאס דער אלטע געוואונען אויט, עס אויס בערייט 10 אויף, אונד אויך ערווארטע דען עבערהארד, דען לעקציאנען-געבער אים הויטע מינעס אקעקל, נאך האבען אויך פיר יעצע בעשטעללען, ווא דער קערל ניר זא לאנגע בלייבט ?

נאך לאנגע ווארטען וואר נון הער עבערהארד איינגעטרעטען, עבערהארד ווא איך ווישישע דריטע, דא ער אבער אין דייטשלאנד זעלבסט קיינען רוים ער-לאנגע קאנצען, וואנערדעס ער נאך ענלאנד, ער וואר ועהר איינגעבליבען, אונד גלייכעס, דאס ער וויינען רוים אלס דייטשער דריטע עיטס אין לאנדאן בעניינען ווערדע, ער וואר נאני ווא דיא אלטען דייטשען די-טע געקלוידיטע טינג ועהר לאנגע האאר וועלכעס נאך ריקוערעט צו איינעם אפגעט געפלאכטען אוי, איינשט-וויילען קאם ער איך דיא גראסען היינע, איך האט אונטעררוכט אין דער דייטשען שפאכע צו ערשטיינען, אונד איך אויך איבערלאך דיא ענגלישען דאמען מיט גראסערע ליעבענס-ווירדקייטעס עספאנאנען האבען, דא ווא איך ווייזלך דען איינען גראסער דריטער היילען, זא בילדעט ער זיך איך אללע דאמען ענלאנדס אין איך פערלייכעט ווען.

איך אין דאס הויט עספאלאנס קאם ער בינאדע טענליך, אוי דאס הויט-פאכטער איך דער דייטשען שפאכע צו אונטעררוכען, אונד וויליאם גלייכעס, דיעזען בענע-

פערשיעדענע נייאנקייטען.

(דער נייע פירסט פאן ביל-גאריען), רוסלאנד בעאילט זיך, אללעס מאן-ליכע פערטע צו ביינען, בעפאר דער קאנדיעס צוזאמענערטען, דיא איך דער קאנדיעס דאס בערייטע עפענעהעטע ניכט איינגעשעהען מאכען קאנען, זא איז רוסלאנד בעשטע-עבט, אין מאן-ליכסטער שטעלליקייט דען נייען פירסטען פיר בילגאריען הערייטשאפטען, דיא רוישישע רעניע-רוינג לאסט צו ווענעס צוועקע דיא בילגארישען גראם-נייט-בעשענער פערזאמלען, דאמיט עס הייסע דאס דיעזע אים פרייעס וויללען זיך זעלבסט איינען פירסטען ערשטעללען, דיא פערזאמלען, דריטע אים עומא 80 מיטגלידערען בעשטעשעהן, עס גלייכט יעדאך אויך דער האנד, דאס דיעזע פערזאמלונג, אים פרייעס וויללען ניר ענען פירסטען ווערלען קאנן, דער איהר פאן רוסלאנד אייפגענאעהיגט ווירד, אללערדינגס ווירד, דער

פאלליעטאן.

מעקוורדיגע פערדעלטנסען.

(92. פארשטענען.)

וויליאם וואללעט מיט איינעם שלאנע צווייא פליענען טאטען, ערסטעס ווינשע ער דיא טשוורקונג ווינעס אקעקל, אים דען בעניאמן אים הויזע דעם לאךר בוסנאדאס פערדאס צו מאכען, אונד צווישענע נייע צוועקסע ער ווינען אלטען אקעל עספאלאן אויף ווינע וונג פרייא אייפגעבויט צו מאכען, דאמיט ער פאן איהר זיך שידע אונד קנדערלאן בלייבע, אלס אויס האהער ווין אקעל דיא אנטווארט נאכ, דאס ווינע פרייא אין בעניאמן ניכט פערליכעט ווין קאנצע, דיא ווא איך נאך נאר ניכט געוועהן האבען, דיא אנטווארטעטע וויליאם, דאס דיא געפאהר אום זא גראסער ווין ווירד, ווען דיא איך צו זעהען בעקאכטעט.

אונד עספאלאן ערקעקט נון דיא אבוכס ווינעס גע-פען אינע ערוורדיגעטע : וויליאם ! פיר דיא טונגען בע-נע פרייא ביינע אויך ! וויליאם ! פיר דיא ערהעלטענסע ניכט, זיא האט ניר אינמאל געליכעס — אונד ווירד נישט מער ווענען !

וויליאם וואר נון גייערדיג, דיעזע פריהערע פער-העלטנישע ווינע טאנשע צו קענען, אבער עספאלאן ליעס אויך ניכט צו ווארטע קאסען, אונד זאגט : וויל-ליאם ! זא זאנשען מיר ביא אונזערע לעשצען צוואם-מעקולנסען איינע געפאלליקייט אויס איינער גענענע געפאלליקייט וועהר, נישט ! זיא ווערדע נעמען, דאס איך מעהר דאנקבאר, אלס דיא שטאמעס-מענען, ביי פער-

שטאפען ווא מיר דיא פאיי-ווירדע, אונד דער לאךר ווירד דער מינע גערישע ווין !

עספאלאן ערווארטעט קיינע אנטווארט, אונד ענטשענעט זיך.

עס איז נישט (זאגט וויליאם פיר זיך), דאס דער אלטע געוואונען אויט, עס אויס בערייט 10 אויף, אונד אויך ערווארטע דען עבערהארד, דען לעקציאנען-געבער אים הויטע מינעס אקעקל, נאך האבען אויך פיר יעצע בעשטעללען, ווא דער קערל ניר זא לאנגע בלייבט ?

נאך לאנגע ווארטען וואר נון הער עבערהארד איינגעטרעטען, עבערהארד ווא איך ווישישע דריטע, דא ער אבער אין דייטשלאנד זעלבסט קיינען רוים ער-לאנגע קאנצען, וואנערדעס ער נאך ענלאנד, ער וואר ועהר איינגעבליבען, אונד גלייכעס, דאס ער וויינען רוים אלס דייטשער דריטע עיטס אין לאנדאן בעניינען ווערדע, ער וואר נאני ווא דיא אלטען דייטשען די-טע געקלוידיטע טינג ועהר לאנגע האאר וועלכעס נאך ריקוערעט צו איינעם אפגעט געפלאכטען אוי, איינשט-וויילען קאם ער איך דיא גראסען היינע, איך האט אונטעררוכט אין דער דייטשען שפאכע צו ערשטיינען, אונד איך אויך איבערלאך דיא ענגלישען דאמען מיט גראסערע ליעבענס-ווירדקייטעס עספאנאנען האבען, דא ווא איך ווייזלך דען איינען גראסער דריטער היילען, זא בילדעט ער זיך איך אללע דאמען ענלאנדס אין איך פערלייכעט ווען.

איך אין דאס הויט עספאלאנס קאם ער בינאדע טענליך, אוי דאס הויט-פאכטער איך דער דייטשען שפאכע צו אונטעררוכען, אונד וויליאם גלייכעס, דיעזען בענע-

ען ! נון ! עס אויס יא ניכט זא געמיינט, איך